

תכנית ליישום כזבבות פנליא טראמפ

אדר תשפ"ה - מרץ 2025

תכנית ליישום הצהרת הנשיא טראמפ: לפתיחת שערי עזה ליציאה מרצון

תמצית

לאחר שנה וחמישה חודשים של מלחמה, מדינת ישראל נמצאת בפני צומת דרכים היסטורי ועליה לקבל החלטות מיידיות שישפיעו באופן דרסטי על עתיד האזור כולו.

מצד אחד ניתן להמשיך ב"אסטרטגיית הסבבים" שישראל מנהלת מול רצועת עזה מאז 2005, אסטרטגיה אשר למעשה משאירה את השליטה ברצועה בידי חמאס ואת האיום המתמיד הנשקף ממנה לאזרחי ישראל, ומן הצד השני אפשרות חד פעמית לניצול חלון ההזדמנויות שפתח הממשל האמריקני הנוכחי, ליצירת שינוי יסודי וארוך טווח בעזה, והסרת האיום ממנה לדורות.

הכרזותיו של נשיא ארה"ב טראמפ בשבועות האחרונים ביחס להגירה כוללת מעזה, מהוות הזדמנות שלא הייתה קודם לכן, ומאפשרות לגיטימציה בינלאומית לקידום פתרונות חדשניים שמשנים מהותית את מאזן הכוחות לטובת ישראל. מסמך זה מציע תכנית פעולה ליישום הצהרת הנשיא טראמפ, בכדי להביא לשינוי המאזן האסטרטגי של ישראל מול עזה בפרט ומול ארגוני הטרור בכלל. המסמך נכתב כהצעה לפעולה, הן עבור הממשל הישראלי והן עבור הממשל האמריקאי.

השנה האחרונה מוכיחה מעל לכל ספק, כי בקרב אוכלוסיית עזה קיים רצון אדיר להגר החוצה מהרצועה ולהשתחרר מכבליה של חמאס. ניתן לראות זאת הן מכמות העוזבים את עזה בתקופה שבין אוקטובר 2023 לבין כיבוש מעבר רפיח ע"י צה"ל במאי 24', הן מהלך הרוח הגורף ברשתות החברתיות¹ והן מסקרי דעת קהל בתוך עזה. הצהרת הנשיא טראמפ במסיבת העיתונאים עם רה"מ נתניהו הייתה משב רוח מרענן והפתרון המתבקש בנסיבות הקיימות. פתרון זה בכוחו להוציא את ישראל ממנגנון "אסטרטגיית הסבבים" הבלתי נגמרת מול רצועת עזה, לעמוד ביעדי המלחמה, לשחרר את אוכלוסיית עזה משלטון חמאס ולנשל את ארגון הטרור הרצחני מנכסיו המרכזיים. בנוסף, למהלך שכזה ישנה השפעה מכרעת על תהליכים גיאופוליטיים אזוריים ועולמיים ועל החלשת ציר האסלאם הרדיקלי במזרח התיכון.

כעת, משימתה המרכזית של ישראל היא **לאפשר** את היציאה מעזה בנתיבים ימיים, יבשתיים ואוויריים מהר ככל הניתן, ליצור יחד עם ממשל ארה"ב את הממשק אל מול המדינות הקולטות ולמנוע מחמאס ומבעלי אינטרסים אחרים לסכל את התוכנית.

(1) למשל: <https://www.facebook.com/share/p/1D7FzkEwVY/?mibextid=xfxF2i>
<https://www.facebook.com/61560701859216/videos/630700672840976/?rdid=OkqRltbaT3s441Ft#>
<https://www.facebook.com/share/p/1DYW6is7Uw/?mibextid=xfxF2i>

הם רוצים לעזוב

סקרים שנערכו ערב המלחמה בקרב אוכלוסיית עזה על ידי מכון הסקרים הפלסטיני (PCPSR)², כמו גם בחינה של הלכי הרוח בתקשורת וברשתות החברתיות של תושבי הרצועה, מעלה כי אחוז גבוה מקרב תושבי עזה, מעוניינים לצאת מעזה ולהתחיל את חייהם מחדש במקום טוב ושקט יותר, ובעיקר להשתחרר מכבלי החמאס.

הדיכוי החמאסי, סכנת החיים, הסבל היומיומי, מצוקת הקיום, היקף ההרוגים והפצועים, אובדן הרכוש וההרס הרב ברצועה, הביאו להבנה בקרב רוב גדול של העזתים שלמקום הזה אין עתיד, וגם אם המלחמה תיפסק – יעברו עוד שנים ארוכות מאוד עד שיוכלו (אם בכלל) לחזור לחיות ברמת חיים בסיסית, שלא לדבר על תנאי מחיה ומקורות פרנסה שיאפשרו קיום בכבוד. סיבה נוספת למוטיבציה לעזיבה, היא הסיכוי הגבוה (ולמעשה הבלתי נמנע) לחזור לסבב לחימה נוסף בשנים הקרובות.

מאז ההפיכה הצבאית של חמאס והשתלטותו על רצועת עזה בשנת 2007, עזה נתונה בסגר ימי, אווירי ויבשתי מצד ישראל. בחלק מהזמן יכלו העזתים לצאת דרך מעבר רפיח למצרים ומשם להמשיך הלאה, מה שעלה להם הון רב בשל השחיתות המצרית והמתווכים שניצלו את מצוקת העזתים כדי להתעשר. הערכות שונות מדברות על מאות אלפי עזתים שהיגרו מרצונם לאורך השנים בדרך זו.

פרסומים שונים מצביעים על כך שבין אוקטובר 2023 למאי 2024 (החודש בו נכבש מעבר רפיח ע"י כוחות צה"ל), יצאו דרך מעבר רפיח לפחות 115,000 מתושבי הרצועה. עפ"י תחקיר הניו יורק טיימס, בכדי לצאת דרך נתיב זה נאלצו תושבי הרצועה לשלם הון רב (כ-10,000 דולר לאדם) לחברות מצריות-בדואיות שהתעשרו על חשבון המהגרים העזתיים, רק בכדי לאפשר להם כניסה למצרים והסעה ממעבר רפיח לשדה התעופה אל עריש בסיני³.

נתיבי יציאה

חשוב להדגיש - היציאה מרצועת עזה אינה תלויה בהסכמת מצרים, ניתן במספר פעולות פשוטות לפתוח נתיבי יציאה ימיים, אוויריים ויבשתיים שידלגו על החסם המצרי:

1. נתיב אווירי - פתיחת מעבר מבוקר של עזתים לחו"ל דרך שדות התעופה נתב"ג ורמון בטיסות ייעודיות (כפי שכבר קרה בשנה האחרונה מס' פעמים).

אפשרות נוספת של נתיב זה היא הכשרת מסלול תעופה על בסיס שדה התעופה דהנייה ההרוס, מזרחית לרפיח. באמצעות פעילות הנדסית מואצת, ניתן להכשיר את המסלול לנחיתת מטוסי נוסעים או מטוסי תובלה צבאיים וכך יוכלו העזתים לצאת בפיקוח ישראלי (כדי למנוע בריחת מחבלים או הברחת חטופים).

2. נתיב ימי - נתיב יציאה נוסף הוא יציאה באמצעות ספינות נוסעים מנמלי הים באשדוד, אילת וחיפה. הרחבה של הנתיב הימי להפלגה ישירות מחופי עזה – ניתן לחכור נחתות נוסעים היכולות לעגון בחופי עזה ללא צורך בהכשרת נמל ימי. נחתות-מעבורות אלו יוכלו להוביל מאות רבות של נוסעים בכל הפלגה, ולהוריד אותם במדינת יעד או להעביר אותם בלב ים לספינות נוסעים גדולות יותר.

3. נתיב יבשתי - שינוע אוטובוסים דרך מעברי הרצועה (ארז, קרני, כרם שלום ורפיח) לירדן דרך גשר אלנבי, ומצרים-דרך מעבר רפיח ומשם בקו ישיר למדינות צפון אפריקה או חצי האי ערב. נראה כי נתיב זה יאפשר את קצב היציאה המהיר והיעיל ביותר.

(2) ראו למשל: <https://pcpsr.org/en/node/982> וסקרים נוספים באתר המכון, הנחשב למקור המידע האמין ביותר לגבי הלכי הרוח בחברה הפלסטינית.

(3) Adam Rasgon, ניו יורק טיימס 20/06/2024, <https://www.nytimes.com/2024/06/20/world/middleeast/palestinians-gaza-gofundme-egypt.html>

מעבור
זיקים

מעבוד
אלו

کائنات

חוק
עדה

מעבר
קרי

ישראל

הצעת עזרה

מעבר
רבים

מעבר
כרם שלום

פז/נצח

לשנה טובה
כחן

גשר
אלנובי

נמל
אשדוד

שדה תעופה
רמון

נמל
אילת

אבטחת היציאה מהרצועה

על מנת למנוע בריחת מחבלים או הברחת חטופים, על כלל הנתיבים המוזכרים לעיל להיות מלווים בפיקוח ובבידוק ישראלי הדוק על כל היוצאים.

בנוסף, בכדי לעמוד בעומס הצפוי ולצמצם את היכולת של חמאס למנוע מהאזרחים לעזוב, על צה"ל להקים לפחות 7 נקודות בידוק מאובטחות בפריסה לאורך גבולות הרצועה, שיאפשרו בידוק מלא בקצב מהיר. על צה"ל תוטל האחריות להגן על אוכלוסיית המהגרים הממתינים בסמוך למעברי הגבול, מפני ניסיונות אלימים של חמאס למנוע את ההגירה.

יש לציין, שכיום למרבית תושבי הרצועה אין דרכון בתוקף ואין אפשרות לחדש את הדרכון, בשל חוסר התפקוד של שלטונות חמאס והרש"פ ברצועה. לאחרונה גובשו פתרונות מתאימים וניתן לצייד אותם בתעודת מעבר (בלועזית: לְסֶה-פֶּסֶה) מטעם האו"ם או ארה"ב.

דין בינלאומי

על פי הדין הבינלאומי, הגירה בהסכמה אינה נחשבת גירוש או העברה בכפייה, וניתן לראות זאת בבירור בפרשנות הרשמית של אמנת ז'נבה. על בסיס המשפט הבינלאומי, ישראל יכולה לעודד את תושבי רצועת עזה להגר ממנה, כל עוד היא מאפשרת להם להחליט, ובכך לא מפירה את 'זכות התנועה' שבמשפט הבינלאומי. המצב כיום הוא, שישראל ומצרים אינן מאפשרות לעזתים המעוניינים להגר - לצאת מהרצועה באופן חופשי, בניגוד למשפט הפליטים הבינלאומי ומשפט זכויות האדם הבינלאומי, המחייב לאפשר לאוכלוסייה לברוח מאזור מלחמה כדי להציל את חייה.

המדינות הקולטות

השאלה הגדולה היא, לאן ייגרו העזתים?

מאז הצהרתיו הראשונות של הנשיא טראמפ בנושא, הביעו מדינות שונות את התנגדותן לקלוט מהגרים מעזה, כשמצד שני מסמן הנשיא טראמפ יעדים אפשריים להגירה. אנו מציעים כי המדינות הראשונות שיביעו את הסכמתן לקלוט מהגרים בהיקף גדול, לאפשר להם תנאי מחיה ראויים ולהעניק מעמד קבע - יתוגמלו בעודף על ידי ארה"ב וישראל, על מנת לדרבן מדינות להצטרף ליישום התכנית.

ניתן להניח שחלק מהעזתים יעדיפו להגר למדינות מוסלמיות קרובות, וחלקם יעדיפו להגר למדינות מערביות דמוקרטיות מתקדמות. כיוון שמדובר על הגירה מרצון, יש לאפשר לכל משפחה להחליט מהי מדינת היעד אליה היא רוצה להגר.

נציג את המדינות השונות אותן אנו מזהים כיעדים אפשריים, יחד עם פוטנציאל הקליטה בכל אחת מהמדינות, שנקבע בהתבסס על מכלול נתונים דמוגרפיים, גיאוגרפיים, כלכליים, תעסוקתיים, יציבות משטרית ועוד.

הטבלה מציגה פוטנציאל מקסימלי מוערך בכל מדינה, ושקלול הנתונים מראה כי קליטה של 1.7 מיליון עזתים השוהים כיום ברצועת עזה, הינה אפשרית בהחלט:

מדינה קולטת	פוטנציאל קליטת מהגרים	תועלת למדינה הקולטת ותמורה אמריקאית	האינטרס אמריקאי לסייע למדינה
מצרים	700,000 איש גודל אוכלוסייה נוכחית: כ-110 מיליון תושבים	- סיוע אמריקאי לשרידות השלטון - המשך קבלת סיוע כספי מארה"ב - התחלת אכלוס הערים החדשות במצרים, במימון אמריקאי (רכש המבנים והשכרתם) - תמיכה במאבק האזורי על מי הנילוס - הגנה על נתיבי השייט בים האדום	- שימור מצרים כמדינה פרו-מערבית מתונה - הגנה על נתיב השייט בים האדום ותעלת סואץ - שמירה על הסכם השלום בין ישראל למצרים
ירדן	10,000 חולים ובני משפחותיהם עד לכמות של 50,000 איש סה"כ הענקת מעמד אזרחות שווה לפליטי 48 ו-67' וצאצאיהם המתגוררים כבר בירדן גודל אוכלוסייה נוכחית: כ-11 מיליון תושבים	- שימור שיטת המשטר ובית המלוכה - חיזוק הכלכלה הירדנית (ירדן קלטה כבר כשני מיליון פליטים מעיראק ומסוריה וקיבלה על כך מענקים כלכליים שהזניקו את הכלכלה הירדנית) - המשך סיוע כספי ומכירת נשק - סיוע בהגנה על יציבות המשטר כנגד איומים איראניים - סיוע בפתרון בעיות אספקת מי שתיה - יצירת הכנסות מנתיב הסחר היבשתי החדש	- שימור ירדן כמדינה פרו-מערבית מתונה - פיתוח נתיבי סחר יבשתיים בין המפרץ הפרסי לים התיכון דרך ירדן
לוב - מזרח ודרום (בשליטת ח'ליפה חפטר)	1,000,000 איש גודל אוכלוסייה נוכחית בכל לוב: כ-8 מיליון תושבים	- הכרה אמריקאית ובינלאומית בשלטון חפטר - הסרת הסנקציות על יצוא הנפט ומשאבים נוספים משטחים בשליטתו למדינות המערב	- זמינות הנפט ומשאבי הטבע של לוב לצריכה אמריקאית - בלימת התפשטות האיסלאם הקיצוני בצפון אפריקה (אינטרס משותף למצרים) - מניעת פטרונות רוסית על המדינה - הסרת האיום הצבאי הרוסי על הים התיכון ובסיס נאט"ו באיטליה
מערב לוב (בשליטת ממשלת ההסכמה הלאומית)	1,000,000 איש (במערב לוב יש כיום כ-3 מיליון פועלים זרים ממצרים)	- הכרה אמריקאית ובינלאומית בממשלה - הסרת הסנקציות על יצוא הנפט ומשאבים נוספים משטחים בשליטתו למדינות המערב	- זמינות הנפט ומשאבי הטבע של לוב לצריכה אמריקאית - מניעת פטרונות טורקית על המדינה

מדינה קולטת	פוטנציאל קליטת מהגרים	תועלת למדינה הקולטת ותמורה אמריקאית	האינטרס אמריקאי לסייע למדינה
סומלינלד	400,000 איש גודל אוכלוסייה נוכחית: כ-2.5 מיליון תושבים	• הכרה אמריקאית ובינלאומית כמדינה • פיתוח הכלכלה באמצעות השקעות אמריקאיות	• הקמת בסיס אמריקאי במדינה, לטובת הגנה על השייט במפרץ עדן • מניעת התפשטות ההשפעה הרוסית בקרן אפריקה
פונטלנד	400,000 איש גודל אוכלוסייה נוכחית: כ-2.5 מיליון תושבים	• הכרה אמריקאית ובינלאומית כמדינה • פיתוח הכלכלה באמצעות השקעות אמריקאיות	• הקמת בסיס אמריקאי במדינה, לטובת הגנה על השייט במפרץ עדן • מניעת התפשטות ההשפעה הרוסית בקרן אפריקה
אינדונזיה	250,000 איש גודל אוכלוסייה נוכחית: כ-280 מיליון תושבים	• השקעות אמריקאיות בבניית עיר הבירה החדשה נוסנטארה באי בורנאו (Borneo) • אכלוס עיר הבירה החדשה	פתרון האיום מעזה על יציבות המזרח התיכון, והפחתה של המיעוט הפלסטיני במדינות הסובבות את ישראל
צ'ילה, קולומביה ומדינות דרום אמריקה נוספות	300,000 איש גודל אוכלוסייה נוכחית: צ'ילה - כ-19 מיליון תושבים קולומביה - כ-52 מיליון תושבים	• הגדלת הקהילות הפלסטיניות הקיימות במדינות הללו • סיוע כלכלי והשקעות אמריקאיות במדינות	פתרון האיום מעזה על יציבות המזרח התיכון, והפחתה של המיעוט הפלסטיני במדינות הסובבות את ישראל
קטאר, סעודיה, איחוד האמירויות, כווית ומפרציות נוספות	350,000 איש גודל אוכלוסייה נוכחית: קטאר - כ-3 מיליון תושבים כווית - כ-5 מיליון סעודיה - כ-37 מיליון איחוד האמירויות - כ-10 מיליון	• כוח עבודה ('צווארון כחול') • סיוע הומניטרי בקליטת ושיקום חולים • אישור השקעות בארה"ב • הגנה האמריקאית על המשטר ומשאבי הטבע שלהן מפני איראן	פתרון האיום מעזה על יציבות המזרח התיכון, והפחתה של המיעוט הפלסטיני במדינות הסובבות את ישראל
מדינות האיחוד האירופי	200,000 איש גודל אוכלוסייה נוכחית: כ-450 מיליון תושבים	• כוח עבודה ('צווארון כחול') • סיוע הומניטרי בקליטת ושיקום חולים	פתרון האיום מעזה על יציבות המזרח התיכון, והפחתה של המיעוט הפלסטיני במדינות הסובבות את ישראל
קנדה	100,000 איש גודל אוכלוסייה נוכחית: כ-40 מיליון תושבים	• כוח עבודה ('צווארון כחול') • סיוע הומניטרי בקליטת ושיקום חולים	פתרון האיום מעזה על יציבות המזרח התיכון, והפחתה של המיעוט הפלסטיני במדינות הסובבות את ישראל

קצב הגירה

תושבי עזה חיים תחת שלטון דיקטטורי רצחני המנצל את הסיוע ההומניטארי המועבר לרווחת התושבים בחינם, כדי להתעשר על חשבון האוכלוסייה ולממן את המשך הלחימה. למעשה, לתושב עזתי מן השורה שאינו עובד במנגנוני חמאס או אונר"א, אין כיום מקור הכנסה או אפשרות להתפרנס, ואין גם מקום מגורים בשל היקף ההרס ברצועה. בשל כך, הסבל היומיומי של תושבי עזה צריך להיות מתורגם לקצב הגירה גבוה. פתיחת כלל נתיבי היציאה שהצענו לעיל, יחד עם מימון אמריקאי וישראלי להובלת המהגרים, יכול לאפשר קצב יציאה גבוה של לפחות 150,000 איש בחודש.

ניתן להניח שברבעון הראשון של יישום התכנית יצאו כמות גדולה יותר של מהגרים, ובהמשך הזרם ילך ויפחת.

היעד שמציעה התוכנית, היא השלמת ההגירה מעזה תוך 6-8 חודשים.

סיוע אישי למהגרים

החלטה על הגירה למדינה זרה אינה קלה לאדם מן השורה, אך עבור המהגרים מעזה זו תהיה למעשה בריחה מאזור מלחמה, ויש לסייע להם באופן אישי. אחד התנאים ההכרחיים להצלחת התכנית היא התחייבות של המדינות הקולטות להעניק מעמד אזרחות מלאה וקבועה באופן מיידי לכל מהגר, על מנת לאפשר לו התחלה של חיים חדשים וטובים יותר. מצד המדינות, ישנו אינטרס למנוע היווצרות של מיעוט מגובש שאינו שווה זכויות, שיהפוך למקור לתסיסה פנימית.

מעבר להבטחת הענקת מעמד במדינה הקולטת, יש לממן באופן מלא את היציאה מעזה וההגעה למדינת היעד, אספקת פתרון מגורים זמני לתקופה של 6 חודשים במדינה הקולטת ומענק כספי אישי. בתמורה לכך, יחתום כל מהגר על כתב הסכמה להגירה מרצון וויתור על טענות של גירוש בכח.

בנוסף, יוצע לכל תושב עזה מענק כספי לפי טבלת מחירים, על כל מסירה של אמל"ח או מידע על חטופים, מנהרות ומידע על היערכות חמאס ברצועה. בנקודות המעבר תתאפשר מסירה לידי צה"ל של אמל"ח בצורה בטוחה וקבלת תגמול כספי במקום.

תנאי הכרחי להצלחה – סגירה מיידיה של אונר"א וביטול מעמד הפליטות הפלסטיניות

אונר"א, הסוכנות הייחודית של האו"ם לפליטים פלסטינים, משמשת כמנוע של מימון וחינוך דורות של פלסטינים לטרור ולהשמדת ישראל, וכתשתית בינלאומית לשימור הסכסוך עם ישראל ולרעיון השמדת מדינת ישראל. הגדרה כפליטים של דור רביעי וחמישי לפליטי מלחמת 48', בניגוד להגדרה הבינלאומית הרגילה של פליטי מלחמה, ואי שיקומם במדינות הקולטות כבר למעלה מ-75 שנים, **נועדה לשמר את תקוותם של מיליוני גולים פלסטינים להשמיד את מדינת ישראל באמצעות שיבתם לתחומיה.**

הגירה מעזה והענקת מעמד קבע במדינות הקולטות, חייבת לבוא עם מהלך מקביל של סגירת אונר"א וביטול מעמד הפליטות הפלסטיניות. ביטול המעמד כולל הפסקת תשלום הקצבאות והענקת השירותים הייחודיים לצאצאי הפליטים המפוזרים במדינות ערב, והענקת אזרחות שווה לפליטי 48' וצאצאיהם במדינות בהן הם חיים כבר יותר מ-75 שנים, כולל לבנון, סוריה, ירדן, עיראק, כוויית, מצרים ועוד.

סגירת אונר"א, משמעותה סיום מלחמת 1948 באמצעות הסרת תביעת 'זכות השיבה' הפלסטינית לתחומי מדינת ישראל, והפסקת החינוך להשמדת ישראל ולטרור במימון ארה"ב והקהילה הבינלאומית.

פירוק תביעת 'זכות השיבה' תסיר איומים דמוגרפיים על מדינת ישראל, תביא יציבות למשטרים מתונים ופרו-מערביים במדינות ערב - ירדן, מצרים, סעודיה, מרוקו ועוד. שכן, הסוגיה הפלסטינית תהפוך להיות נחלת העבר, ותסלול את הדרך להכרה ולקיום בכבוד הדדי של משטרים פרו-מערביים לצד מדינת ישראל בטוחה ויציבה.

הסרה מסדר היום הבינלאומי של הסכסוך בעזה והסוגיה הפלסטינית באמצעות סגירת אונר"א ופיזור פליטי 48' מעזה, היא אינטרס מובהק של משטרים ערביים פרו-מערביים שאיראן מנסה למוטט באמצעות תקיפת ישראל, ליבוי התסיסה הפנימית בהן, הטרור הפלסטיני, וחיזוקן של מליציות הפרוקסי האיראניות הפזורות סביב ישראל. הסרה זו, תהיה יצירת אמון מחודשת של הממשל האמריקאי עם שליטי ערב המתונים, לאחר הזניחה שלהם על ידי ממשל ביידן והעדפתו את חיזוק המעצמה האיראנית המתפתחת. בניית אמון זו, תסייע למנוע מהם חיבור לציר הרוסי-סיני-איראני.

הזווית הפיננסית

בשנת 2014 הוערכה עלות שיקום הנזקים בעזה ממבצע 'צוק איתן' בכ-3 מיליארד דולר. ב-2021 הוערכה עלות שיקום הנזקים ממבצע 'שומר חומות' בכחצי מיליארד דולר. שיקום הרצועה ממלחמת 'חרבות ברזל' מוערך על ידי גורמים בינלאומיים (שאין להם גישה לשטח) ב-53 מיליארד דולר, 100 מיליארד דולר ואף יותר. הערכות שונות מדברות על שיקום שייקח בין חמש שנים לעשרות שנים. ברור כי כל עוד חמאס שולט ברצועה, שיקום יזרים לחמאס חומרי גלם ומימון לבניית מנהרות והתחמשות מחדש, וההשקעה תרד לטמיון במלחמה הבאה, שתפרוץ שוב ברגע שחמאס ירגיש מספיק חזק כדי לתקוף את ישראל. השנים האחרונות הוכיחו זאת מספר פעמים.

לעלויות השיקום יש להוסיף את עלויות מימון הסיוע ההומניטארי לתושבי עזה עד לשיקום אמצעי הייצור ומקומות התעסוקה בעזה. מדובר במימון בהיקפים של מיליארדי דולרים נוספים שיוטלו על מדינות תורמות וארגונים בינ"ל, שכן מרבית העובדים בעזה איבדו את מקומות העבודה שלהם, שטחים חקלאיים עצומים ומפעלי ייצור נהרסו, כמו גם תשתיות ציבוריות המספקות תעסוקה.

בצד הישראלי, עלויות המלחמה הישירות והעקיפות עד כה מוערכות במאות מיליארדי שקלים. שיקום צה"ל מהמלחמה, חידוש מלאי האמל"ח ורכש אמל"ח הנדרש להגדלת צה"ל, יביא עלויות נוספות בהיקפים עצומים בשנים הבאות.

ארה"ב, הקהילה הבינלאומית וישראל יכולות לממן את קליטת ושיקום העזתים במדינות הקולטות, במחיר זול בהרבה מהמשך המלחמה וההשקעות בשיקום רצועת עזה. זו הוצאה חד-פעמית משתלמת יותר מהוצאה מתמשכת שרק מתייקרת עם המלחמות. ניתן להעריך שעלויות טיסות, נסיעות, סלי קליטה ומימון שכר דירה לתקופה של מספר חודשים למהגרים, בתוספת מענקים כלכליים למדינות הקולטות, לא יעלו על 50 מיליארד דולר.

המשמעויות הצבאיות

כאמור, הזמן המוערך והמומלץ להגירה של כלל אוכלוסיית הרצועה כיום הוא 6-8 חודשים.

בפרק זמן זה על צה"ל להיערך במערכי הגנה חזקים בכדי לסכל את פעולות חמאס שינסו למנוע את יישום התוכנית, לעצור את כניסת הסיוע ההומניטארי לרצועה (גז, דלק, מלט, סחורות וחומרי גלם – מהם חמאס ממשיך להתחמש ולממן את פעילותו), לבטל את הכנסת עשרות אלפי האוהלים והקראוונים והכלים ההנדסיים הכבדים שסוכמו בהסכם הפסקת האש, לנתק את תשתיות התקשורת ולתפוס את האזורים המתפנים מאוכלוסייה בצורה שיטתית, תוך מניעה של חזרת אוכלוסייה אליהם.

כל אזור שיפונה יעבור סריקות שיטתיות לאיתור אמל"ח ומטענים, השמדת מנהרות ותשתיות טרור, ניתוק תשתיות מים, חשמל, תקשורת ויאובטח על ידי צה"ל על ידי כוחות קרקעיים.

במקרים של זיהוי איום על כוחות צה"ל או אזרחי ישראל, צה"ל יתקוף בעוצמה את האזור ממנו נשקף האיום ויורה על פינויו המידי מאוכלוסייה. כמו כן, צה"ל יבטיח יציאה בטוחה של מהגרים, ויגן עליהם מפני ניסיונות של חמאס למנוע את הגעתם לנקודות הבידוק שיקים צה"ל במעברי הגבול. צפוי כי חמאס ינסה למנוע בכוח הגירה המונית שאינה בשליטתו ויחסל בצורה אכזרית מי שהוא יחשוד בו כמהגר. על צה"ל להבטיח את שלומם של המהגרים ולמנוע מחמאס לסכל את הבריחה של המהגרים מאזור הלחימה. בסמוך למעברי הגבול יקים צה"ל אזורי מחסה הומניטריים בטוחים, שלשם בלבד יועבר הסיוע של מזון ומוצרי יסוד.

בצורה כזו, רצועת עזה תעבור התרוקנות ופירוז מהיר. יש להניח כי הגרעין האידיאולוגי הקשה של ארגוני הטרור ומשפחותיהם ינסו להישאר ברצועה. במצב בו ישארו ברצועה כמה מאות אלפים, יכנס צה"ל לפעולה צבאית ברצועה לכיבוש וטיהור השטח באופן מלא, כאשר כל הנותרים יוגדרו משפטיים כאויב, והמגבלות של הימנעות בפגיעה בבלתי מעורבים ואוכלוסייה אזרחית יוסרו כמעט במלואן.

במצב כזה, צה"ל יוכל לרכז את האוכלוסייה הלוחמת באזורים מצומצמים ולהשלים את תהליך ההשתלטות על הרצועה בפרק זמן קצר של עד חודשיים תוך הימנעות מאבידות.

בנוסף, צה"ל יצטרך להיערך בהגנה חזקה גם מול החזית המצרית במקרה של פרובוקציות.

הזווית הבינלאומית

יישום תוכנית זו יכולה לשנות מן היסוד את המציאות הגאו-פוליטית האזורית ואף את הבינלאומית. התכנית מקדמת חזון של חיזוק מדינות ערב המתונות באזור, החלשת ציר הרשע של האסלאם הרדיקלי בהובלת איראן, וצמצום משמעותי של הסכסוך הישראלי-פלסטיני המשפיע על היציבות הבינלאומית באופן מסורתי. ניגע בקצרה בשלושה היבטים של זווית זו (מתוך רבים נוספים):

1. נתיבי סחר בינ"ל - מיקומה הגאוגרפי של רצועת עזה יוצר הזדמנות אדירה ליצור נתיבי סחר בינלאומיים חדשים מיבשת אסיה ליבשת אירופה, והיא יכולה לשמש שער יציאה לים התיכון של סחורות ומשאבי טבע מהמזרח. יצירת נתיב תובלה יבשתי מהודו והמפרץ הפרסי דרך חצי האי ערב לחופה הדרומי של ישראל בו יובלו סחורות, גז, נפט ועוד, הינו אינטרס ראשון במעלה של מדינות רבות ומוגדר כאסטרטגיה רשמית של ארה"ב⁴, הודו וישראל⁵. כל עוד הטרור מעזה ימשיך לסכן את מדינת ישראל ולהיות הטריגר של חוסר היציבות האזורית, לא יהיה ניתן להשלים את 'הסכמי אברהם' ולהקים את נתיב הסחר היבשתי החדש. בנוסף, נתיב הסחר הימי הבינלאומי מהים התיכון לים סוף, העובר בתעלת סואץ אשר מרוחקת כ-150 ק"מ בלבד מעזה, מושפע רבות גם כן מחוסר היציבות ברצועה ומההשפעות המיידיות שיוצר ממשל החמאס בעזה על המצב הביטחוני בסיני ובמפרץ עדן.

2. החלשת ציר האסלאם הרדיקלי - שלטון החמאס על 1.7 מיליון תושבי הרצועה, מהווה זרוע קדומנית של התמנון האיראני אבי הטרור השיעי. מנגד, החמאס מוגדר רעיונית כארגון בת של תנועת "האחים המוסלמים" - תנועה רדיקלית סונית, אשר נוסדה במצרים ולה מיליוני נאמנים בארץ הנילוס. התחזקות החמאס ברצועה והמשך שלטונו על האוכלוסייה במיקום גאוגרפי זה יוצר חיבור בין אירן למצרים, ומאיים על השלטון המתון יחסית של א-סיסי במצרים. פיזור אוכלוסיית עזה בעולם עפ"י חזונו של נשיא ארה"ב, מקטין משמעותית את כוחו והשפעתו של חמאס על המרחב כולו, ואת האיום הישיר על ישראל הן ממצרים והן ממתקפה משולבת עתידית מלבנון ומעזה.

3. עצירת המלחמות - חזונו של הנשיא טראמפ בכניסתו לבית הלבן, הדגיש את עצירת המלחמות והכאוס הבינלאומי שנוצר בתקופת קודמו, מתוך עוצמה אמריקאית ובאמצעות עצירת הסיוע לסוכני כאוס בין לאומיים. מלחמת רוסיה - אוקראינה, מלחמת ישראל - חמאס - חיזבאללה, התעצמותה הצבאית של צפון קוריאה, המאבק על ההגמוניה על מדינות אפריקה, חזרת שלטון הטליבאן באפגניסטן ועוד התפרצויות מקומיות ברחבי העולם עלולות להתלקח לכדי מלחמת עולם של ממש. פתרון יסודי וקבוע לאיום הטרור מעזה על אזרחי ישראל ועל יציבות האזור, באמצעות פתיחת שערי עזה לעזיבה מרצון של תושביה והשמדת חמאס, יאפשרו לסיים את המלחמה בניצחון ישראלי ושינוי מאזן הכוחות האזורי לטובתה. נתיב הסחר החדש יוצר אינטרס כלכלי משותף בין סעודיה, ירדן וישראל, שיגביר את יציבות האזור לטווח ארוך, ויאפשר צמיחה כלכלית מוגברת. הסכסוך הישראלי-פלסטיני יקבל תפנית משמעותית ויוכל לרדת מסדר היום העולמי כגורם קבוע של חוסר יציבות ומאבק בין-צירי.

מעל לכל, יישום התכנית יגרום לאויבי ישראל להבין כי הנזק שגרמו לישראל במתקפת ה-7 באוקטובר הפך את מאזן הכוחות ושינה את האזור לתמיד, בדיוק הפוך ממה שציפו לו. ניצחון ישראלי לא יכול להיות השגת שקט עד סבב הלחימה הבא, הוא חייב להביא פתרון יסודי ארוך טווח.

**ממשלת ישראל חייבת לקבל את ההחלטה הנכונה,
עבור דור הניצחון, ועבור הדורות הבאים.**

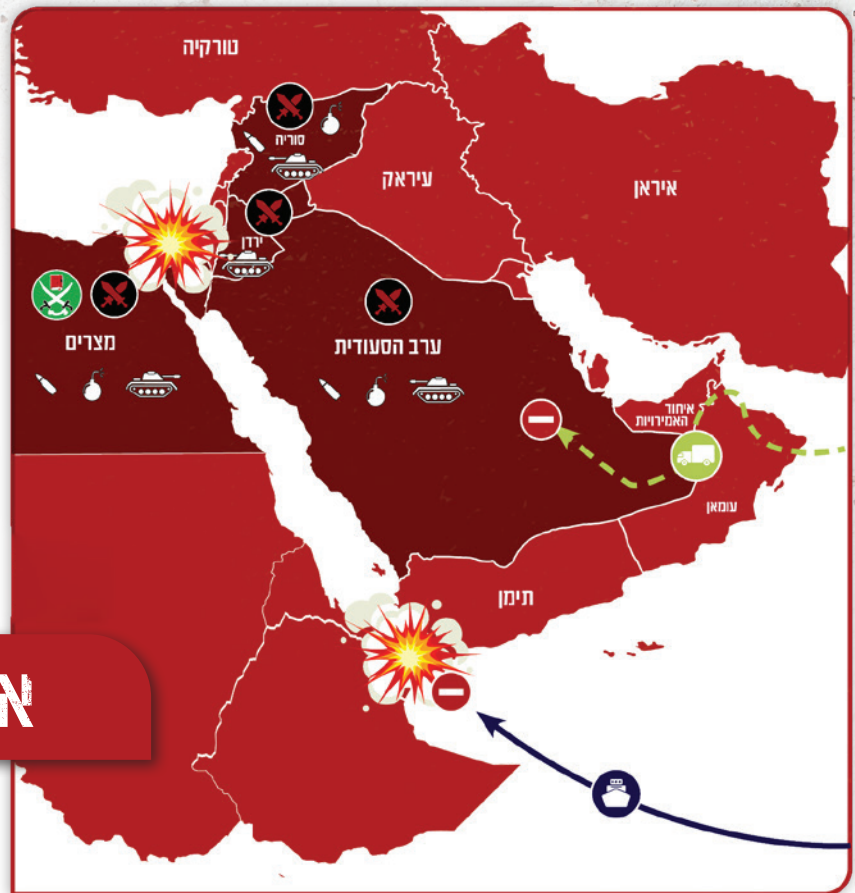
עכשיו זה הזמן!

(4) למשל הצהרת טראמפ ומודי מה-13/02/25.

<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/2025/02/united-states-india-joint-leaders-statement>

(5) לדוגמא: <https://www.gov.il/he/pages/publish-30-10>

איך יראה העתיד במזרח התיכון?

אנרכיה וטרור

או

יציבות בינלאומית

לסיכום,

מסמך זה מהווה תכנית עבודה עקרונית להשלמת מטרות המלחמה שהוגדרו על ידי ממשלת ישראל, בדגש על הסרת האיום המתמשך על אזרחי ישראל מרצועת עזה, תוך שינוי המצב האסטרטגי האזורי, קיבוע לדורות של ההרתעה הישראלית מול אויביה המדינתיים והסמי-מדינתיים, נטרול מרכיבים עיקריים בסכסוך הישראלי-פלסטיני וחסכון כספי ניכר.

ביום שאחרי מימוש התכנית, ניתן יהיה לדון בעתידה של רצועת עזה.

חשוב לחזור ולציין כי מכלל המקורות הגלויים והמודיעיניים עולה כי המוטיבציה בקרב האוכלוסייה העזתית ליציאה מהרצועה היא אדירה, ובהתלכדות הערכים והאינטרסים הבינלאומיים שנוצרו בנקודת זמן זו - תפקידה של מדינת ישראל הוא דרמטי. למעשה כל שעליה לעשות הוא לאפשר יציאה בבטחה של תושבי הרצועה, בכדי לא לפספס הזדמנות היסטורית וחד פעמית זו לשלום אזורי בר קיימא.

התכנית נכתבה על ידי רס"ן במיל' גלעד אך ורס"ן במיל' דביר רז, תנועת 'המילואימניקים דור הניצחון'

גלעד אך | רס"ן במיל', יו"ר תנועת 'המילואימניקים-דור הניצחון'

B.A ממשל ודיפלומטיה באוניברסיטת רייכמן.
M.A במזרח תיכון ואסלאם באוניברסיטת תל אביב.
בוגר סיירת גולני, מפקד פלוגת חי"ר במילואים. ב-14 השנים האחרונות מנכ"ל ומייסד של מספר ארגוני מחקר, עיצוב מדיניות ודעת קהל ובהם 'הפורום לישראל ירוקה', 'עד כאן' ועוד.
שירת למעלה מ-200 ימים מילואים במלחמת 'חרבות ברזל'.

דביר רז | רס"ן במיל'

MBA במנהל עסקים מאוניברסיטת אריאל.
שירת באמ"ן ובמודיעין השדה במגוון תפקידים מסווגים, בעל ניסיון ניהולי ומבצעי עשיר.
מנהל צוות משולב של מחקר, מודיעין, תכנון אסטרטגי ועיצוב מדיניות עבור תנועת המילואימניקים וארגונים נוספים.
גויס ב-7 באוקטובר לצו 8 ומאז עשה מעל 230 ימי מילואים בגזרת עזה.

לשפתנו ותרומה:

055-9810678

miluimnikim@miluimnikim.org.il

www.miluimnikim.org.il

